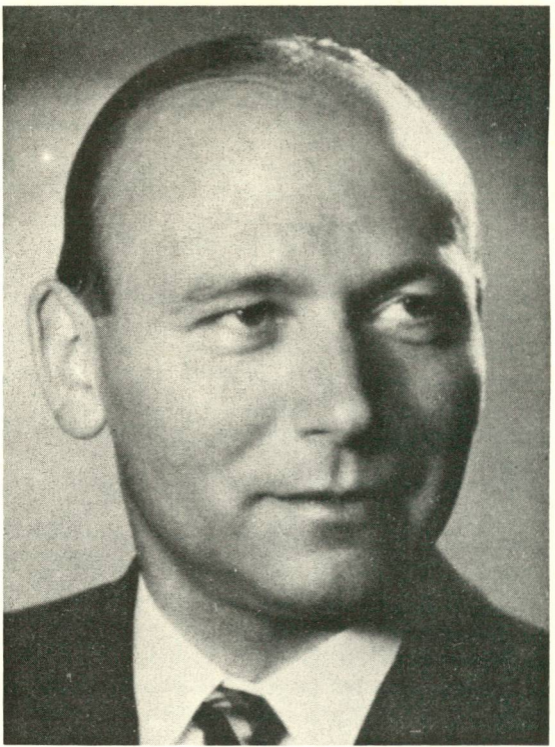

ROMSEE, Gerard, advocaat, Vlaams-nationalistisch volksvertegenwoordiger (Guigoven 11 oktober 1901).

Zoon van een advocaat. Volgde middelbaar onderwijs aan het college te Tongeren. Studeerde thomistische wijsbegeerte en rechten aan de Katholieke Universiteit te Leuven, waar hij tevens een leidende rol in de studentenbeweging speelde. In 1924 verklaarde hij zich solidair met Paul Beeckman, de door de academische overheid weggezonden praeses van het Katholiek Vlaams Hoogstudentenverbond (KVHV). Nadat Romsée in een open brief namens laatstgenoemde vereniging aan de bisschoppen de grieven van de Vlaamse studenten had uiteengezet, werd hij op 30 oktober 1924 van de universiteit gezonden wegens het weigeren van onvoorwaardelijke gehoorzaamheid aan de academische overheid. Hij promoveerde tot doctor in de rechten voor de Centrale Examencommissie en

vestigde zich als advocaat te Antwerpen, later te Brussel. In het raam van de Katholieke Vlaamsche Oud-Hoogstudentenbonden kwam hij in 1927 op voor amnestie, de Groot-Nederlandse eenheid en de Vlaamse zelfstandigheid. Hij organiseerde het Vlaams-nationalisme in Limburg, werd in 1929 volksvertegenwoordiger voor het arrondissement Tongeren-Maaseik en behield dit mandaat tot en met de verkiezingen van 1939.

Samen met H. Borginon en H.J. Elias was hij voorstander van een federalisme, dat de mogelijkheid van een Groot-Nederlandse oplossing inhield, maar wars was van elk anti-belgicisme. Romsée had een belangrijk aandeel in het scheppen van eenheid in de Vlaams-nationalistische gelederen. N.a.v. het organisatieontwerp van het Vlaamsch Nationaal Verbond (VNV) van 10 juli 1933 kwam hij op voor gewaarborgde volksmedezeggenschap. Bij andere gelegenheden distantieerde hij zich samen met H.J. Elias, H. Borginon en Th. Debacker van elke Dietse en totalitaire demagogie. Romsée maakte deel uit van de Raad van Leiding van het VNV. O.a. door zijn toedoen volgde de Vlaams-nationale kamerfractie een gematigde koers. Romsée speelde een belangrijke rol bij de totstandkoming, op 8 oktober 1936, van het akkoord tussen Rex en het VNV en behoorde tevens tot de bewerkers van het beginselakkoord tussen laatstgenoemde partij en de Katholieke Vlaamsche Volkspartij op 8 december 1936. Als woordvoerder van de Vlaams-nationale kamerfractie wees hij in november 1938 het anti-semitisme van de hand en zegde hij in november 1939 de steun van zijn partij toe aan de neutraliteitspolitiek van de regering.

Van juli tot september 1940 werkte hij mee aan de repatriëring van Belgische vluchtelingen uit Frankrijk. Toen hij op 17 augustus 1940 tot dienstdoend gouverneur van Limburg benoemd

werd, trad hij uit de leiding van het VNV. Van 2 april 1941 tot september 1944 was hij secretaris-generaal van het ministerie van Binnenlandse Zaken en Volksgezondheid. In die functie had hij de ordehandhaving onder zijn bevoegdheid en verwezenlijkte hij o.a. de éénmaking van de grote agglomeraties. Na de bevrijding werd hij gerechtelijk vervolgd wegens politieke collaboratie. In zijn verdediging stelde Romsée, dat de politiek van het minste kwaad, die door de secretarissen-generaal gevoerd werd, onvermijdelijk toegevingen aan de bezetter had meegebracht, maar dat hij steeds de belangen van de Belgische bevolking gediend had. Op 27 mei 1948 werd hij door het Militair Gerechtshof veroordeeld tot 10 miljoen frank schadevergoeding aan de Belgische Staat en tot twintig jaar buitengewone hechtenis. Op Goede Vrijdag 1951 werd hij krachtens de wet Lejeune in vrijheid gesteld; achteraf werd de schadevergoeding tot een redelijk bedrag herleid. Sindsdien heeft hij geen openbare activiteit meer ontplooid.

LITERATUUR: *De strijd der Vlaamsche studenten aan de Katholieke Universiteit te Leuven, mei 1924 - maart 1925* (z.j.); - L. de Lentdecker, *Het Proces Romsée, Secretaris-generaal van Binnenlandse Zaken* (1950); - H. J. Elias, *Vijfentwintig jaar Vlaamse Beweging 1914-1939, II-IV* (1969); - A. W. Willemsen, *Het Vlaams-Nationalisme. De geschiedenis van de jaren 1914-1940* (1969, tweede uitgave).

MARC VAN DEN WIJNGAERT